

Norges Blindforbund – synshemmedes organisasjon

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Arbeids- og sosialdepartementet	
Saksnr.:	Dok.nr.:
200400403	82
Arkivkode:	Dato:
416.9	01.11.04
Avd.:	Saksbeh.:
SAP	
U.off.:	

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato: 29.10.04

Saksbeh: Sverre Fuglerud

HØRINGSUTTALELSE TIL NOU 2004:13 FRA NORGES BLINDEFORBUND

Norges Blindforbund er enig i at det må gjøres grep i arbeids- og velferdsforvaltningen, men finner ikke at det fremlagte forslaget i tilstrekkelig grad løser de utfordringene som er i dag og kan derfor ikke gå inn for noen av de foreslåtte modellene. Nedenfor begrunner vi vårt standpunkt og kommer med innspill til det videre arbeidet.

FEIL FOKUS

Når man skal se på den fremtidige organiseringen av arbeids- og velferdsforvaltningen og målet er å gi den enkelte borger enklere tilgang til viktige tjenester er det viktig å se på flaskehalsen i dag og hvilke tilbud som er viktig for alle grupper. I utredningen har man glemt viktige områder, og det er valgt å gi arbeidslinja forkjørsrett.

VIKTIGE OMRÅDER ER UTEGLEMT

En av de store flaskehalsene, som hindrer mange synshemmede i å delta aktivt i samfunnet er mangel på transport. Tilbud innen dette området er "uteglemt" i utredningen. Det samme gjelder ansvaret for hjelpemiddelformidlingen som er helt avgjørende for synshemmedes hverdag. Rehabilitering er et annet viktig tilbud som ikke har fokus. En større undersøkelse viser at 92 % av synshemmede som er i jobb når de mister synet også mister jobben. Rehabilitering er viktig for å kunne fortsette i arbeid og for å kunne leve et aktivt liv. De foreslåtte modellene tar på ingen måte grep som sikrer at alle får et tilbud. I dag faller mange utenfor. Også hjemmebaserte tjenester er et viktig tilbud i velferdsforvaltningen som i liten grad er berørt i utredningen.

ENSIDIG FOKUS PÅ ARBEID

Undersøkelser viser at dagens arbeidsformidling i liten grad evner å skaffe jobb til synshemmede og andre grupper av funksjonshemmede. Vi kan ikke se at de foreslåtte løsningene vil sette etaten bedre i stand til å klare dette. Tvert imot er vi redd for at en etat som skal ha et bredere fokus vil gi et dårligere tilbud til grupper med spesielle behov. Med de skisserte modellene er det i så fall helt avgjørende at andrelinjetilbudet styrkes og at man rutinemessig henviser grupper med særskilte behov til andrelinjen.

EN FORTSATT TREDELING

Målet med den planlagte reformen var å gi "en dør å banke på". Den foreslåtte løsningen gjør at antallet dører som må bankes på er omlag like mange som tidligere. I dag vil en som mottar trygdeytelser gjennom et langt liv kunne forholde seg til et kontor. Den anbefalte modellen vil på dette området gi et mer komplisert bilde. Det kan oppstå

betydelig uklarhet i overgangen mellom ulike faser. Mange opplever i dag at de faller mellom flere stoler når de går fra å være i utdanning til å søke arbeid. For den enkelte er det heller ikke noe klart skille å oppnå en gitt alder i forhold til behov som skal dekkes.

ENSIDIG FOKUS PÅ ARBEID

Vi er svært positive til at alle så langt mulig skal få tilbud om arbeid. I gruppen synshemmede opplever altfor mange at de ikke slipper til på arbeidsmarkedet. Det er imidlertid viktig at de som ikke får plass på arbeidsmarkedet også blir tatt godt vare på, og ikke opplever seg selv som "tapere" i systemet. Det er derfor viktig å gi denne gruppen de samme rettighetene som andre og trygghet for at det er akseptabelt også å ha en varig trygdeytelse som hovedinntekt.

FORTSATT VIKTIG MED PERSONLIG BISTAND

I dag blir det stadig oftere forutsatt at man tilegner seg informasjon som ligger ute på nettet og selv fyller ut skjemaer for å nyte godt av ulike ordninger. Det er tyngre enn tidligere å få personlig assistanse. Nå legges det opp til at denne utviklingen skal videreføres. Vi finner derfor grunn til å understreke at det må forutsettes at det hele veien velges løsninger som også er tilgjengelige for synshemmede databrukere. Samtidig må det alltid være muligheter til å få personlig bistand.

GENERELLE VURDERINGER

Vi forutsetter at det velges en modell der det gis et enhetlig tilbud over hele landet. Våre erfaringer er at dette best kan skje gjennom statlig ansvar og styring. Det er videre viktig at vedtak kan fattes nær bruker og at dette kan skje uten for mye byråkrati. Et eksempel på dette er rekvisisjonsordningen innen hjelpemiddelformidlingen. Vi vil understreke viktigheten av at de personene som skal betjene brukerne lett kan komme i kontakt med personer som har den nødvendige kompetanse på ulike områder.

For Norges Blindeforbund

Sverre Fuglerud
Interessepolitisk rådgiver

Administrasjonen

Sporveigata 10, 0354 OSLO
Postboks 5900 Majorstuen
0308 OSLO

Telefon : 23 21 50 00
Telefax : 23 21 50 70
Org. nr. : 971 038 179

Bankgiro : 1644.01.69868
E-post : adm@blindeforbundet.no
Internett : www.blindeforbundet.no